

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa: torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemal ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Goriški deželni zbor.

VII. seja. V petek je bila seja napovedana ob 5. uri popoldne, pričela pa je ob 5. in pol.

Deželni glavar je dal najprej prečitati došle vloge in peticije ter naznanil, da mu je dr. Treo prijavil jeden predlog in jedno interpelacijo. Odredil je utemeljevanje predloga, tičočega se agrarnih operacij, za prihodnjo sejo. Prešlo se je nato k dnevnemu redu.

Posl. dr. Egger je poročal o prošnjah raznih občin, ki so bile v tem letu poškodovane po toči in po drugih elementarnih nezgodah in ki prosijo za državno podporo. Resolucija, stavljena v tem pogledu in s katero se priporoča vladi, da dovoli poškodovanim občinam bodisi denarno podporo, ali pa da dá izdatno podporo za razna javna dela, pri katerih boče ljudstvo kaj zaslužilo, je bila brez opazke vsprejeta.

Zakon, zadevajoč upravo kopalnišča v gradežkem morskem zdravilišču, je bil vsprejet v vseh treh branjih.

Prošnje Nine ud. Cazafura, Marije ud. Maver in Natalije ud. Fonzari so se odstopile dež. odboru z naročilom, da podeli prošilkam primerne podpore.

Preko prošnje učitelja na Št. Viški gori, Josipa Semoliča, ki je prosil za podporo, da bi šel na Dunaj k nekemu tečaju, v katerem se podučujejo ročna dela, je dež. zbor prešel na dnevni red. Prošitelj se je namreč obrnil na dež. odbor, ta je pa sklenil, da se prošnja izroči dež. zboru. Ker je pa med tem časom omenjeni tečaj že nehal, postala je prošnja brezpomembna.

Prošnje gojencev koperskega učiteljskega in sicer Franceta Fornasarija, Richarda Zamin in Ivana Bregant so se odstopile dež. odboru z naročilom, da dovoli prošilkam primerne podpore. O prošnji Josipa Faina za sina Avgusta, tudi gojenca na koperskem učiteljskem, se je prešlo na dnevni red.

Vsprejeti so bili računski sklepi in proračuni nekaterih zalogov, nahajajočih se v deželni upravi.

O prošnji Amalije Korbar, učiteljice-voditeljice čipkarske šole v Bovcu, za podporo, se je prešlo na dnevni red.

Glede prošnje županstva v Rudi za podelitev podpore v popravilo nasipa ob Teru, o kateri je poročal posl. Holzer, je dež. zbor sklenil, da se ista odstopi dež. odboru, ki naj vlado naprosi, da izdela dotične načrte ter se tudi izjavi glede državnega prispevka v ta namen.

Tudi prošnja občinarjev v Fari za podporo v popravilo brambenih del ob desnem bregu Soče, se je odstopila dež. odboru z naročilom, da jo natančneje prouči in o nji svoječasno poroča dež. zboru.

O prošnji županstva čepovanskega za podporo za vzdrževanje občinskih cest, se je prešlo na dnevni red. Posl. Berbuč je predlagal, naj bi se prošnja odstopila dež. odboru. Po njegovem mnenju je prošnja slabo pripravljena in ni v nji navedeno pravzaprav, za kar se je nameravalo prositi. Kolikor se njemu pozdeva, je nameravalo čepovansko županstvo prositi dež. podpore za stroške, ki bi jih prizadela nekatera mojstrska dela, kakor za podzidanje občinskih potij in za popravilo nekaterih prepotrebnihih mostičev itd. Zaradi tega predlaga posl. Berbuč, da se prošnja odstopi dež. odboru s pooblastilom, da dovoli čepovanski občini podporo, ki bi znašala največ 400 kron in to še-le potem, ko se dež. odbor prepriča, da so dela, katera je on omenjal, v resnici potrebna. Predlog posl. Berbuča je pri glasovanju propadel in je bil sprejet predlog peticijskega opseka, ki zahteva prehod na dnevni red o omenjeni prošnji z motivacijo, da se je moral peticijski odsek, ko je sklepal o prošnji, ozirati le na to, kar je bilo v prošnji rečeno.

Prihodnja točka, ki je bila na dnevnem redu, je bilo poročilo posl.

Grča kot poročevalca pravnega odseka, glede premembe državnoborskega volilnega reda. Tu pa se je oglašil k besedi posl. Bombig in je zahteval, naj se ta točka izbriše z dnevnega reda ter naj se jo postavi na dnevni red jedne prihodnjih sej. Utemeljeval je svoj predlog s tem, da je rekel, da je dotično poročilo spisano le v slovenskem jeziku, katerega večina njegovih italijanskih tovarišev ne razume. Ker gre pa tu za jako važno zadevo, je neobhodno potrebno, da poznajo italijanski poslanci vsebino poročila, v katerem se nahajajo najbrže tudi kaka navodila, katerih bi se moral držati dež. odbor pri izvrševanju naročila, katero dobi v tem pogledu od dež. zboru. Zato naj se omenjeno poročilo prevede na italijanski jezik, da se italijanski poslanci z vsebino istega natančno seznanijo, in naj se še-le potem jedenkrat o tako važni zadevi razpravlja v dež. zboru.

Poročevalec posl. Grča se upira predlogu posl. Bombiga ter se sklicuje na dosedanjo prakso v deželnem zboru, ko se poročila nikdar niso prevajala na drugi jezik, ne italijanska na slovenski in tudi ne slovenska na italijanski jezik. V tem pogledu, rekel je posl. Grča, so italijanski poslanci veliko na boljšem, ker jim dež. glavar skoro vse, kar se v zbornici govori v slovenskem jeziku, pretolmači v italijanskem jeziku, dočim se morajo slovenski poslanci le s tem zadovoljiti, kar sami razumejo italijansko. Sicer pa ne gre tu za sklepanje kakega zakona, ampak daje se le dež. odboru naročilo, da se glede spremembe državnoborskega volilnega reda na splošni in enaki volilni pravici obrne do vlade s prošnjo, da vlada tak zakonski načrt izdela ter ga predloži državnemu zboru. Glede spremembe deželnozbornskega volilnega reda na isti podlagi pa se naroča dež. odboru, da tak zakonski načrt izdela ter ga predloži dež. zboru. Italijanski poslanci bodo imeli torej dovolj časa, vso zadevo natanjko proučevati,

če se ista tudi že koj danes odstopi dež. odboru. Posl. dr. Tuma je podpiral posl. Grčo, istotako tudi dr. Treo. Za Bombigev predlog pa so se oglasili še italijanski poslanci dr. Marani, conte Valentinis in dr. Verzeznassi. Dr. Marani in conte Valentinis sta navajala iste razloge kakor posl. Bombig, namreč potrebo prestave slovenskega poročila na italijanski jezik. Dr. Verzeznassi je pa hotel govoriti resnico ter povedati naravnost, da so Italijani proti splošni in enaki volilni pravici in sploh proti vsakemu volilnemu redu, ki bi predrugačil njihovo sedanje posestno stanje v dež. zboru. A predno je to vse povedal, ustavil ga je dež. glavar dr. Pajer, češ, da ni sedaj na dnevnem redu meritorna razprava o spremembi volilnega reda. Pri glasovanju je bil sprejet posl. Bombiga predlog, in poročevanje o spremembi volilnega reda, stavljeno je bilo z dnevnega reda.

Glede spremembe deželnozbornskega volilnega reda je poročevalec sicer prečital poročilo in tudi dotični predlog, a tudi ta točka prišla je z dnevnega reda iz enakih vzrokov kakor prva, t. j. zaradi tega, ker se Italijani s sedanjim volilnim redom bodisi državnoborskim kakor tudi deželnozbornskim, ki sta za Slovence skrajno krivična, najbolje počutijo.

Glede spremembe deželnozbornskega volilnega reda omenimo naj še to-le, da je pravni odsek predlagal, da se naroči deželnemu odboru, naj izdela novi deželnozbornski volilni red na podlagi splošne, enake, tajne in direktne volilne pravice, v katerega naj se uvede pluralni volilni sistem. Oni, ki ne znajo čitati, naj bi ne imeli volilne pravice.

Nato je prišla na dnevni red prošnja slovenskega kmetijskega društva, ki zahteva spremembo zakona, zadevajočega zboljšanje živinoreje na Goriškem. Vsled te prošnje spremenile naj bi se nekatere določbe omenjenega zakona tako, da bi za slovenski del dežele v zadevi zbolj-

LISTEK

Karamfil s pesnikovega groba.

(Hrvaški spisal A. Šenoa. Poslovenil „*“.)

(Dalje.)

Ko dospemo na „staro pošto“, nas gospodinja šaljivo pozdravi: „Ste se vendar enkrat vrnili! Že sem mislila, da ste se kje na poti izgubili. Morali ste pač najmanj desetero litanij izmoliti na grobu.“

Ne bojte se, teta, odvrne Neža v šali, to so dobri ljudje. Do kraja sem jih ozdravila.

No, da si le ti zadovoljna, pokima gospodinja, pa je vse dobro, ker si sicer hujša nego kak jezični doktor.

Zaobljuba na pesnikovem grobu nama je skozi in skozi predrugačila dušo. Moj prijatelj in jaz sva postala vedrejša, veselejša. Ako drevo posadiš v zemljo, ki mu ne prija, nekako opeša in povesi veje; toda če ga vrneš prirojeni zemlji, zazeleni znova in svobodno dvigne veje proti nebu. Tako tudi midva, prekrščena mlada slovanska kri. Moj Albert ni več čital svojih nemških klasikov, dim njegove smodke se je v modrih kolobarjih vzdigal proti nebu. Šalil se je in bil vesel. A tudi to najino radovanje je bilo nekam čudno. V prisotnosti deklice sva oba molčala kakor mravljinici. Nekaj nama je bilo na poti, nekaj nama je dušilo grlo; nisva je smela prav pogledati in vendar sva jo neprestano gledala izpod oka. Če sva bila sama, sva malokdaj izgovorila njeno ime. Osnovala sva orjaške načrte, ki je bolje, da vam jih ne pripovedujem. Meni se je prej vedno po glavi motal stari stolp kraj mesta, natezalnice, širok krvniški

meč, zarjavelo kopje, pozlačeno sodniško žezlo, sploh vsa romantična ropotija, ki se hrani v mestnem arhivu. V domišljiji se mi je porajala strahovita romantična pesem o vitezi, čarovnicah in nesrečni ljubezni seveda. Sedaj pa je postalo drugače. Romantika mi je izpuhtela čez noč, od zdaj sem gledal le čisto, jasno naravo, čarobno pokrajino, krepki ta narod in duša mi je bila polna skozi in skozi. Z Albertom sva živela v neki blodnji, ki je dajala gospodinjji dovolj povoda, da se nama poroga, da naju dobro okrega ter več nego li enkrat pripomni, da se Neža zelo vara, če misli, da sva izlečena, češ, prva bolezen je sicer izginila, toda sedaj se je pojavila nova, mnogo nevarnejša.

Prav je govorila dobra gospodinja. Bila je izkušena ženska ter je imela v glavi dvoje zdravih oči. Čemu bi tajil, kar ste najbrž že sami uganili. Oba, jaz in Albert, sva se zaljubila v Nežo. Kaj hočete? Vse to je povzročila ona nesrečna izjava na Prešernovem grobu, ona milina, oni nehljnen naravni čar, ki premaga še razumnega moža, a kamo li ne golobradih mladičev, koji vrh tega delajo verze. To sila zapleteno naključje, da dva pobratima vzplamtita za eno in isto dekle, ni prav nič novega in pri nama je bilo popolnoma naravno, kajti v istini se ne spominjam, da bi takrat v Kranju živela še kaka druga krasotica, ki bi bila mogla očarati mene ali Alberta ter naju odvrniti od Nežice. Res nisem vedel, kako bo se ta dramatični spor razvozljal; četudi je dekleta morda razumelo, kako se nama njen obraz vrti po glavi, je na drugi strani bilo toliko umno, da je vse poklone, vse laskanje sprejemalo za prijateljstvo ter nama prijaznost vračalo z enako nežnostjo, da se

nobeden izmed naju zelenih mladičev ni mogle pobahati z večjim vspehom. Na vsak način je bila pametnejša od naju, ki sva začela izza te dobe neko tajno, pa strastno tekmovanje. Kovala sva pesmi, ode, ditrambe, sonete, posnemala narodne popevke in vse to — narodu, domovini, slovanstvu. Te plodove nesrečne fantazije sva čitala drug drugemu kot pobratim pobratimu. Vrh tega sva spletala zaljubljene verze, vse Neži in zopet Neži. Tega blaga pa nisva priobčila drug drugemu. Najino tekmovanje je bilo zares otročje. Ako je bilo Neži treba sukati volno, sva se prepirala, kdo bo ji držal štrebo; če ji je robec padel na tla, sva oba skočila, da ga pobereva, in več takih otročarij. Ona pa se je samo smehljala, kakor se zvezda človeku smehlja sredi noči. Na vsak način ji je to ugajalo. Prosim vas, ubožica vse leto sama, vedno pri gospodinjstvu. In bodi si ženska glava kakorkoli hoče, nedolžna kot lilija na polju, čista kot jutranja rosa, tega dekleta ni na svetu, da bi ji laskava beseda iz ust mladeniča ne ugrela drobnega srčeca. No, čisto naravno je, da ta ljubavna diplomacija spričo najinih vročih glav ni mogla dolgo trajati.

Nekega večera, bilo je že precej pozno, se vrneva v svojo sobo. Albert je bil čudno nemiren; pa tudi v meni je nekaj kuhalo.

Prijatelj, mi reče, stopivši pred me z ognjevitim pogledom, rad bi ti čital pesem. Ali me hočeš poslušati?

Toda nekoliko je drugačna od dosedanjih. Ljubavna je, nadaljuje Albert z nekoliko ostrejšim glasom. Vse eno, odgovorim kratko.

(Dalje pride.)

šanja živinoreje bile izročene one agende, ki so po onem zakonu sedaj izročene za celo deželo c. kr. kmetijski družbi, slovenskemu kmetijskemu društvu. Dr. Verzeznassi je zahteval, da se tudi ta točka izbriše z dnevnega reda, češ, da se ta zadeva ni obravnavala v pravnem odseku in jo je poročevalec nekako tako na svojo roko spravil v deželni zbor. Poročevalec posl. Grča je pa taki trditvi odločno ugovarjal, nakar se je dr. Verzeznassi skliceval na svojega tovariša dr. Eggerja. Ta je začel tudi nekaj mencati. Rekel je, da je slišal sicer neko čitanje, da pa prav za prav ne ve, kaj da se je čitalo in da se ne spominja, da bi se omenjena zadeva razpravljala v odseku, četudi slovensko razume. Poročevalec posl. Grča je opomnil, da so sami gospodje krivi, ako se v odseku vse tako naglo vrši. Oni sami pravijo, naj se čitanje slovenskih poročil opusti in naj se čitajo le predlogi, in tako godilo se je tudi glede prošnje slovenskega kmetijskega društva. Kar se pa tiče dr. Verzeznassija, je rekel poročevalec, da je isti rekel, ko se je o ti zadevi razpravljalo v odseku: „Saj imate tako večino v odseku in boste torej predlog vsprejeli, ali jaz sem proti njemu“ in po teh besedah odšel. Ko je še odsekov predsednik posl. dr. Gregorčič povedal, da se je o omenjeni prošnji v odseku razpravljalo in je dr. Verzeznassi v tem pogledu ostal na suhem, poprijel se je druge rešilne bilke, ki naj bi ga spravila iz zadrege. Spravil se je na deželnozborski pravilnik, naj bi mu ta pomagal. Klobasati je začel namreč, češ, kakor da bi se šlo tu za kak zakonski načrt, ki bi moral biti vsaj 48 ur poprej nego pride na dnevni red, razdeljen med poslance. Posl. dr. Gregorčič mu je dokazoval, da se ne gre tu za nikak zakonski načrt, ampak le za navadni predlog v obliki resolucije, s katero se naroča šele dež. odboru, da zadevo prouči in izdela potem eventualno tozadevni zakonski načrt, katerega naj predloži deželnemu zboru v odobrenje, pa zama. Dr. Verzeznassi je v jedromer trobil v svoj rog, dokler so se ga celo italijanski poslanci naveličali poslušati, in je sam dr. Marani rekel, da se predlog z mirno vestjo lahko odstopi deželnemu odboru. To pa je dr. Verzeznassija tako raztogotilo, da je zbežal iz dvorane, vsled česar je nastal na galeriji velik krohot. Predlog je bil potem stavljen na glasovanje, pa je propadel, ker je zanj glasovalo 9 poslancev, proti njemu pa tudi 9. Pri glasovanju sta manjkala na slovenski strani poslanca dr. Tuma in Štrekelj.

Nato je bila seja zaključena. Prihodnja seja bode jutri ob 5. uri popoldne.

Interpelacija

dež. poslanca Bl. Grča in tovarišev na Njega Prejasnost gospoda c. kr. namestnika v Trstu radi naprave branu proti poplavljanju državne ceste po potoku „Globočniku“ med Ajševico in lijaškim mostom pri kilometru 19—7/19—2/19.

Dne 28. januarja leta 1896 je interpelant stavil na visoko vlado vprašanje radi zvišanja državne ceste ob hudourniku Lijak.

V zborovi seji dne 11. februarja je zastopnik visoke c. kr. vlade odgovoril, da se bode naročilo cestni upravi, da preiskuje cestne proge, poplavljenе po Lijakovi povodnji in nasvetuje to, kar je potrebno za vzdigovanje cestnega površja z ozirom na prost odtok vode. Po potrditvi dotičnega načrta se bodo zaporedoma po razmerju razpoložnih rednih dotacijskih sredstev izvršile sklenjene poprave.

V ravno tej zadevi, razen drugih, je dne 26. aprila 1900 interpeliral posl. dr. Tuma Njega Ekscelenco c. kr. namestnika v Trstu. Na to vprašanje je vladni zastopnik odgovoril v seji dne 4. maja 1900 sledeče: „Izdelnje se tudi načrt za izboljšanje voznosti one ceste, katero poplavlja Lijak. V ta namen se popravi most čez hudournik ter poveča

njegov pretočni profil. Vsled tega ne bo treba dvigniti ceste med Ajševico in Šempasom.“

Preteklo bo kmalu devet let od prve obljube, od zadnje pet let in pol. Opomniti se mora, da zadevni kos državne ceste leži med mostom čez Lijak in prvo hišo proti Ajševici. Ob cesti teče potok „Globočnik“ in se tik nad mostom izliva v Lijak.

Ob vsakem večem naliwu dežja iztopi imenovani potok, katerega iztok ovira Lijak. Dne 8. in 9. t. m. je zaporedoma pokrivala voda kos ceste od mosta do prve hiše proti Ajševici do pol metra visoko.

V četrtek dne 9. t. m. je bil živinski trg v Gorici. Domači kmetje in prekupci so gnali cele črede govedi na trg. Vse te črede in ljudje so morali bresti vodo na onem kosu ceste, kjer ni ob strani vzvišenega obrinka, da bi se mogli vodi izogniti. Poplavljenje te ceste in brodenje se ponavlja, kakor že rečeno, ob vsakem večjem dežju.

Dne 6. t. m., ko je bila tudi cesta poplavljenā, je prišel iz Gorice poštni voz v nevarnost. Po cesti je voda drla s toliko močjo, da je valila debelo kamenje. Voz je zadel ob tak kamen, in le posebni skrbi postilijona se je zahvaliti, da se ni v vodo prevrnil poštni voz s pismi, zaboji in s popotniki vred. Tu je večkrat v nevarnosti človeško življenje, posebno pa zdravje ljudi in živali, ker se na visoko zmočijo in hudo premočeni hodijo dolgo pot po vetru in hladnem zraku proti mestu ali proti domu. Dejansko si je tu mnogo ljudi pokvarilo zdravje, naprtivši si neozdravljivi revmatizem. Pred tremi leti se je v tej vodi zmočila žena Ivana Žižmond iz Oseka h. št. 64, radi tega zbolela in na tej bolezni umrla. Znano je mnogo drugih nezgod pri ljudeh in pri živali. Cesto obvarovati preplavljanja pač ni treba študirati dolgih 8 let. Navadni razum nas uči, da je treba cesto dvigniti, ali vsaj ob potoku napraviti bran, bodisi zidan ali z nasipom. Oči navadnega človeka tudi vidijo, da je struga potoka zaraščena z grmovjem, v katerega se lovi paludje, da vodo še bolj zganja na cesto. Zakaj cestna uprava tega ne odpravi? Brez dolgih študij in brez velikih stroškov se da vse potrebno storiti, da se potoku zabrani izliv na cesto.

Najnujnejša poprava bi ne stala čez 50 K. In take malenkosti cestna uprava še ni mogla v 8. letih izvršiti!

Pohvaliti se mora cestna uprava, da je v zadnjih letih državno cesto od Gorice proti Ajdovščini mnogo zboljšala.

Globoko obžalovati se mora, da za najpotrebnejši kos poprave se ni zmenila. Prav je, da cestna uprava ne štedi za pravilno posipanje, ali pred vsem je potrebno, da se popravi cesta tam, kjer je v takem stanu, da je življenju in zdravju ljudi in živine v nevarnost.

Težko je najti le nekoliko veljaven izgovor, da se ni še nič storilo, proti že večkrat omenjenemu poplavljenju ceste po potoku „Globočniku“. Prav za prav bi morala policijska oblast ob nalivih dežja, na onem kosu ceste ustaviti vsakteri promet, dokler ni zajezjen potok „Globočnik“. Vprašamo tedaj Njega Prejasnost gospoda namestnika v Trstu:

1. Se-li hoče Njega Prejasnost prepričati o opisanem stanju državne ceste ob mostu Lijaka?

2. Hoče li cestni upravi ukazati, da nemudoma potrebno vkrene, da potok „Globočnik“ ne bo prepiljavljāl tamošnje ceste?

Gorica, dne 15. novembra 1905.

Nekoliko statistike

o ponemčevanju Slovanov in o razširjanju nemške ideje med Slovani.

(Piše Arjól.)

(Dalje.)

5.) V Spižu (Zips) in posebno v Gründnerbodenu živi 60.000 Nemcev. Od tega dve stoletji je bilo tukaj (t. j. v severnem Ogerskem) mnogo več Nemcev, imeli so celo 24 svobodnih mest. V komitatu Spiž

(Zips) živi sedaj po zadnjem ljudskem štetju 42.885 Nemcev.

6.) V „Švabskeji Turčiji“ t. j. v oglu med Dravo in Donavo živi nad 200.000 Nemcev.

7.) V Baeski med Donavo in Tiso živi 190.000 Nemcev.

8.) V Banatu je 450.517 Nemcev. Oni so prišli na povabilo Marije Terezije iz južne Nemčije. Ti Nemci, ki so v južnej Ogerskeji, se branijo bolj in vstrajajo proti navalom Madjarov, nego nemški naselniki v severnej Ogerskeji, ti so celó ponemčili Francoze, ki so med njimi prebivali.

9.) in 10.) Na Sedmograškem živi 230.889 Nemcev „Saksov“; 1. 1890 jih je bilo samo 215.670. Tem preti nevarnost od strani Madjarov (čez 700.000) in Rumunov (čez 3.000.000). Na Sedmograškem je 245 saksonskih evangelijskih občin. Saksi imajo 242 ljudskih šol, 20 drugih šol in 16 srednjih šol; germanski „Schulverein“ vzdržuje 16 otroških vrtov in en zavod za vzgajanje vrtnaric. Državne šole na Ogerskem so vse madjarske.

Nemci imajo na Ogerskem 55 časnikov, 7 gledišč. V Budimpešti je nemški generalni konzul.

Na Ogerskem so sledeča nemška društva: 1. „Südungarischer landwirtschaftlicher Bauernverein“ v Banatu z 10.000 člani; to društvo izdaja list „Der Landbote“ in je sezidaló dijaški dom nemškim dijakom v Szegedinu. 2. „Siebenbürgischer Karpaten Verein“. 3. „Verein für Siebenbürgische Landskunde“. 4. „Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaft“. Nemci imajo tudi „Landwirtschaftliche Bank“.

Germanizatorsko stremljenje germanizatorov naletuje na silen odpor Madjarov.

2. Hrvatska in Slavonija.

Površje 42.534 km². Prebivalstva 2.475.813. Slovanov 2.123.723 ali 87% in 136.121 ali 5.6%. Nemcev; v letu 1890 jih je bilo samo 117.000, sploh se število teh veča.

Največ jih živi v teh-le komitatih Sirmija in Virovitica na desnem bregu Drave.

Ti Nemci so priromali iz Spodnje Avstrije, Lotaringije, Renske Palatine, Trerija, Mogunca, Luksenberga itd. Naselili so se v drugej polovici XVIII. veka. Posebno mnogo Nemcev je v Slavoniji. Zadnje ljudsko štetje kaže, da izmed 854.201 vsega prebivalstva je bilo 123.569 Nemcev ali 14.4%, in 70.589 Madjarov ali 8.2%. Toliko manj pa je Nemcev v komitatu Požeja in sicer 12.965 ali 5.65%. Največ jih je v komitatih Osjek in Djakovo. Skoro polovica vseh slavonskih Nemcev živi v komitatu Srjem. Iz 366.660 vsega prebivalstva je Nemcev 59.941 ali 16.35%. V rumskem okraju je iz 44.977 vsega prebivalstva 14.701 ali 32.6% Nemcev. V Staroparoveškem okraju je 42.941 ljudi, od teh je 8716 ali 20.2% Nemcev. V Vinkoveškem (Vinkovec) okraju je 38.482 ljudi, Nemcev pa od teh 6454 ali 16.6%. Tukaj imajo v svojih rokah občino Neudorf. Mnogo pa jih je v samih Vinkovcah: 2896. V ploškem okraju je 24.425 ljudi, od teh 3512 Nemcev ali 14.3%. V gemlinškem okraju je 3267 Nemcev od 33.060 ljudi splošnega prebivalstva. V šidskem okraju je od 35.076 splošnega prebivalstva 3218 Nemcev. V županskem okraju je od 35.559 splošnega prebivalstva 2372 Nemcev. V mestih stoji odstotki Nemcev še višje. V Zemlinu (Zemun, Semlin) je 15.079 ljudi, od teh je 7086 Nemcev ali 46.99%. V Osjeku (Esseg) ob Dravi je 12.436 Nemcev od splošnega prebivalstva 24.930, v odstotkih je 49.88%. V Petrovaradinu je 1156 in v Karlovcih pa 518 Nemcev.

Nemci imajo na Hrvatskem 2 in v Slavoniji 7 (!) časnikov, izmed teh so 3, ki izhajajo vsak dan. (Dalje pride.)

Politični pregled.

Boj za volilno previco.

Na Dunaju je bilo v nedeljo obdržanih 25 shodov, na kateri se je zahtevala splošna in enaka volilna pravica.

Govorilo se je tudi o demonstraciji, katero nameravajo prirediti socijalci v prid splošne in enake volilne pravice dne 28. t. m. pred poslansko zbornico. Sprejetih je bilo več resolucij, med njimi tudi jedna, ki pravi, naj se prične splošni štrajk, ako se ne ugodí zahtevi po splošni in enaki volilni pravici.

Tudi v Trstu so se vršili v nedeljo shodi za splošno in enako volilno pravico. Težaki v luki so imeli namreč shod, na katerem so sklenili, da soglašajo popolnoma z drugimi delavskimi sloji v Avstriji kar se tiče njih zahteve o splošni in enaki volilni pravici in da bodo dne 28. t. m., ko se snide naš državni zbor, praznovali.

Istotako so sklenili socijalci v Pulju, kjer se jih je mnogo zbralo v nedeljo k shodu. Na tem shodu se je govorilo v italijanskem, hrvatskem in nemškem jeziku.

Demonstracija brodovja proti Turčiji.

Kakor „N. Fr. Presse“, poroča tudi „Fremdenblatt“, da so se velesile zedinile, da poverijo izvršitev demonstracije brodovij proti Turčiji vodstvu avstro-ogerskega poveljnika in da je za vrhovno poveljstvo določen podadmiral Ripper. „Fremdenblatt“ poroča dalje, da so ladije, ki so jih posamezne velesile odločile, dobile nalog, naj se sreli tega tedna združijo v Pireju, kjer dobe nadaljna navodila. V nedeljo jutraj je odplulo iz Pulja avstro-ogersko vojno brodovje, ki je določeno, da se udeleži demonstracije vojnega brodovja.

Penzijsko zavarovanje zasebnih uslužbencev.

Kakor se uradno poroča, se 28. t. m. snide zopet državni zbor. Med stvarmi, ki se bodo obravnavale v poslanski zbornici, je poleg volilne reforme in tozadevnih izjav vlade, največ zanimanja za razpravo od soc. polit. odseka v seji dne 4. m. m. sprejetega zakonskega načrta o obveznem penzijskem zavarovanju zasebnih uslužbencev. Zakon bo, ako ne bodo pretresli parlamenta nenadni, posebno hudi politični viharji, brez dvoma dobil v zbornici potrebno večino.

Značilne cesarjeve besede.

Zveza avstrijskih strelnih društev, koje pokrovitelj je naš cesar, je praznovala te dni 25-letnico svojega obstanka. Ob ti priliki se je poklonila posebna deputacija članov te zveze cesarju ter mu izročila spominsko kolajno. Med člani deputacije je bil tudi član tržaškega strelnega društva, g. Pollak. Kakor piše tržaški list „Il Sole“, je Pollak, ko ga je cesar ogovoril, rekel, da je to društvo danes še istotako popolnoma udano cesarju, kot je bilo ob času, ko se te isto ustanovilo. Cesar se je pa pri teh besedah nasmehnil in rekel, da ga veseli, da se pri sedanjih razmerah v Trstu še dobi človek, ki ima pogum svoj avstrijski patriotizem javno priznati.

Kranjski deželni zbor.

V soboto so stavili dr. Šusteršič in tovariši v kranjskem deželnem zboru ta-le nujni predlog:

1. „Zapisnik zborničnih sej v § 12. opravilnega reda se ima zapisovati in čitati izključno v slovenskem jeziku. 2. Upravnemu odseku se naroča, da o tem predlogu poroča v 3 dneh. 3. Razdelitev odsekovega poročila o tem predlogu je opustiti.“

Po končanem utemeljevanju tega predloga po predlagatelju je bil isti vsprejet, in ustavni odsek je dobil naročilo, da v 48. urah o omenjenem predlogu poroča deželnemu zboru.

Sporzumljenje med Srbi in Hrvatji v Dalmaciji.

Iz Dalmacije javljajo: Med srbskim in hrvatskim klubom v deželnem zboru je doseženo popolno sporazumljenje v narodnih vprašanjih. Srbski narod je pripoznan kakor popolnoma ravnopraven s hrvatskim. S tem je izginil hrvatsko-srbski spor. Klub srbskih deželnih poslancev je privolil v ujedinenje s Hrvatsko. Dogovor je ugotovljen protokolarčno.

Hrvatski sabor.

„Obzor“ je baje od zanesljive strani zvedel, da bo zasedanje hrvatskega sabora trajalo do 19. decembra, nakar bo sabor odgođen do februarja. V februarju se bo vršilo kratko zasedanje, po katerem bo sabor razpuščen in bodo razpisane nove volitve.

Ogerska vlada in poslušni uradniki.

Ogerska vlada je objavila, da bo v nekoliko dneh, počevši s 1. decembrom, suspendirala plače vsem uradnikom, ki se bodo protivili vladnim odredbam.

Ruska vlada in Poljaki.

Ruski vladni list je priobčil te dni članek, v katerem odločno zavrača očitanja, češ, da ne misli ruska vlada dati Poljakom na Ruskem pravici, katere so jim bile obljubljene v carskem manifestu. Ako je ruska vlada proglasila čez poljske provincije obsedno stanje, je sto-

rila to, ker ne sme trpeti, da se dogajajo tam še nadalje tako grde reči, kakor so se dogajale do sedaj. Poljaki dobe zagotovo obljubljeni jim pravice. In tudi avtonomija se jim podeli sčasoma. Obredno stanje pa se odpravi, ko se bode vlada prepričala, da sta se vrnila v poljske provincije mir in red.

Domače in razne novice.

Prezentiran je za župnika v Rihemberg-u č. g. Josip Štrancar, kurat v Štanjelu na Krasu.

Promocija. — Na vseučilišču v Gradcu sta bila doktorjem prava promovirana: g. Josip Levpušček, odvetniški kandidat v Gorici in g. J. Faganel iz Prvačine.

Sodnijski izpit sta napravila te dni v Trstu pri višjem deželnem sodišču c. kr. avskultanta gg. Albert Komavec in Fran Posoga. Slednji je premeščen iz Gorice na Volosko.

Preplače za „Šolski Dom“ za S. Gregorčičevo knjigo „Job“ so poslali naslednji rodoljubi in dobrotniki: Viktor Bežek, ravnatelj učiteljskega v Kopru 60 v; Anton Trušnik, kaplan v Brischis (Italijansko) 1 K 10 v.

Učiteljske vesti. — Potovsalnemu učitelju v Št. Mavru g. Antonu Kutinu se je dovolil dopust za eno leto, da je šel za voditelja učiteljske pripravljavnice v Tolminu. Na njegovo mesto pride g. Moric Benič iz Vedrijana, v Vedrijanu pa okr. učitelj g. Ivan Jug. Službi sta se odpovedali gđ. Marija Breščak, učiteljica ženskih ročnih del za Čepovan, Vrata, Lokovec in Gorenji Lokovec in gđ. Marija Kovačič, učiteljica v Ročinju. V Ročinju pride začasno učiteljska kandidatinja gđ. Štefanija Stucin iz Cerkna. Gđ. Franciška Rjavec je dobila službo učiteljice ročnih del za Trnovo in Voglarje.

Koncertna veselica goriške čitalnice. — V lepo prenovljenih prostorih naše čitalnice se je zbrala preteklo soboto množica odličnega občinstva v otvoritev zimske sezone društvenega življenja. Občno pozornost je vzbudil zlasti prihod društvenega častnega uda, preblagorodnega gosp. barona Winklerja, ki je tudi to pot dokazal svojo neomajano naklonjenost napram društvu, koje je v mladih letih pomagal ustanoviti in ki še danes stoji kot spomenik takratne narodne delavnosti.

Kdor pozna težave, ki jih provzročajo prireditve jesenske koncertne veselice, ta je pač moral občudovati obširnost sporeda, mnogostevilnost sodelovalcev in točnost in gladkost njega izvršitve. Kakor že prenovitev društvenih prostorov, tako priča tudi prireditev veselice s tako velikim aparatom o izredni agilnosti odbora oziroma predsednika.

Glede izvršitve sporeda je pač največja in najnapornejša naloga slonel na ramah pevovodje. Vseskozi umetne in težke skladbe so bile izvedene s hvalevredno preciznostjo in so pričale o jako skrbnem pripravljanju. Moški zbor „Domovini“ je bil krepak, v lepem ravnotežju med glasovi, istotako „Slavospev večeru“, ženski zbor in četverospjev, začel s samosplovom za sopran, pri katerem smo čuli novo solistinjo, gđ. J. Mercina, želeč slišati jo še ob prihodnjih prilikah. Slovesnemu in vznešenemu značaju skladbe se je kaj dobro prikladalo spremljanje na harmoniju, opravljeno od g. pevovodje J. Mercine. Najimpozantnejše pa so bile zadnje tri točke, mešani zbori z orkestrom: „Zvonove čuj ubrane“ iz slovenske opere Parmove: „Urh, grof celjski“; „Razpel je jug peroti“ iz „Zlatoroga“ (skladba Thierfelderjeva) in „Nova zemlja“ Grieg-ova. Ker je bil oder za pevski zbor pretesen, sviral je

na odru orkester, pevci in pevke pa so se postavili pred odrom v dvorani, tvoreč tako močno falango ob vsej širini dvorane pred odrom, da je bil utis res velikansk. Veselilo nas je slišati enkrat odlomek iz slovenske opere z orkestrom, in užitek je bil res velik, ker je skladba bolj priprosta in na prvi sluh umljiva. Drugi dve skladbi pa sta težki in veličastni. Veliko pridobi užitek poslušalca pri takih umetnih skladbah, ako ima besedilo pesmi v rokah. Žal, da se to pri nas premalo uvažuje. Čitajoč besede poslušalec tudi najumetnejšo skladbo sproti razume.

Med točkami vojaške godbe sta bil najzanimivejši: „Intermezzo“ iz Parmove opere „Ksenija“ in „Venec hrvaških in slovenskih pesmi“. Po končanem glasbenem delu je sledila igra „Popolna žena“. Ker so bile vse štiri vloge v najboljših rokah, ni čuda, da je šla igra gladko izpod rok, in da je bila zabava za občinstvo izborna, o čem je pričel živahen smeh, ki se je skoro pri vsakem stavku in pri vsaki kretnji ponavljal. Srečni smo bili, da se je dosedanjim prijubljenim predstaviteljem, g. režiserju Klavžarju, g. Sivecu in gđ. Koršičevi to pot pridružila gđ. Kl. Hrovatinova s svojim izbornim mimičnim talentom, ki smo ga svoje dni že v „Pepelki“ občudovali. — Gotovo nam pritegnejo vsi deležniki veselice, ako izrekamo ljubeznivim sodelovalkam in sodelovalcem na njih požrtvovalnem trudu iskreno zahvalo in prošnjo, naj bi nam primogli še v prihodnje do enakih užitkov.

Po končanem sporedu pa je orkester začel z onimi točkami, ki grejo skozi ušesa v pete. In tu je začelo vrtenje po dvorani med mladino, ki je že menda med točkami sporeda težko mirno sedela, in vrtelo se je in sukalo do pozne ure po polnoči, dokler ni polagoma zmagalo prepričanje, da tudi najslajše zabave mora biti enkrat konec.

Smrtna kosa. — V Solkanu je umrl v petek v 85. letu svoje starosti brat pok. majorja in slovenskega pisatelja g. Andreja pl. Komel-a - Sočeb-rana, g. Miha Komel.

N. p. v m.!

Samomor. — Včeraj okoli 1. ure popoldne je skočila v Sočo blizu tam, kjer se steka Grojnica vanjo, neka mlada gospodična Vidla so to otroci, ki so tam nabirali drva in katere je nesrečnica, ko je mimo njih šla, v slovenskem jeziku ogovorila. Klicati so začeli na pomoč, ali zaman, nesrečnica je izginila precej v valovih Soče, ki je zdaj hudo narasla.

Davčni oddelek tuk. c. kr. okrajnega glavarstva javlja, da volilci lahko pregledajo imenike oseb, imajočih pravico udeležiti se nadomestnih volitev v cenilno komisijo za osebno dohodnino na mesto udov in namestnikov, kateri izstopijo glasom § 189. zakona od 25. oktobra 1896 (drž. z. št. 220) koncem leta 1905, v prostorih davčnega oddelka tuk. c. kr. okrajnega glavarstva (Via dei Cappuccini št. 16 I. nadstr. soba št. 6) skozi 8 dni, začevši od 20. novembra t. l., ter da se lahko vložijo morebitne prizive v smislu § 184. omenjenega zakona v teku nadaljnjih osmih dni po preteku gornjega roka pri prej omenjenem davčnem oddelku.

Nova uredba nedeljskega počitka. — V izvršitev zakonske novele od 15. julija 1905 drž. zak. št. 125, je c. kr. namestništvo izdalo novo naredbo z dne 13. t. m., ter istočasno razveljavilo razglas od 25. januarja 1905, dež. zak. št. 6, glede izjem od nedeljskega počitka v raznih obrtih. Omenjena naredba ima za Gorico v obče nastopne spremembe:

Brivci bodo smeli delati od 7. zjutraj pa do 3. ure popoldne, izvzemši meseca

juli in avgust, ko prične nedeljski počitek, o poludne.

V pekarijah, v katerih se peče kruh, je dovoljeno delo do 7. ure zjutraj in od 10. ure zvečer naprej, prodajalnice kruha pa bodo smele biti odprte celi dan.

Sladničarjem je dovoljeno delo do 7. ure zjutraj in pa od 10. ure zvečer naprej, in sicer le za tako vrsto peciva, ki bi se inace pokvarilo. Prodajalnice pa bodo smele biti odprte celi dan.

Mesarji, prodajalci divjačine in mesarji konjskega mesa bodo smeli prodajati omenjeno blago od 7. ure predp-ludne pa do 10. V drugih krajih bodo smeli prodajati omenjene reči od 8. ure zjutraj do poldan in od 5. ure popoldne pa do 7., a slednje le v dobi od 1. oktobra pa do konca marca.

Mleko se bode smelo prodajati celi dan.

Kostanj se bode smel peči celi dan. Prodajalnice jestvin bodo smele biti odprte od 7. ure zjutraj pa do 10., izvzemši julija meseca in avgusta, ko bodo morale biti zaprte celi dan. V vseh drugih krajih pa bodo smele biti prodajalnice jestvin odprte od 7. ure zjutraj pa do 11. in poleg tega še popoldne, in sicer od 1. oktobra pa do konca marca od 5. do 7. ure zvečer, in od 1. aprila pa do konca septembra od 6. pa do 8. ure zvečer.

Vsi drugi obrtniki bodo smeli v Gorici izvrševati ob nedeljah svojo obrt najdalje po 4 ure, in sicer ne čez poludne. V mesecih juli in avgust pa ne bodo smeli nič delati. V drugih krajih bodo smeli izvrševati obrtniki svojo obrt najdalje 6 ur, in sicer k večjem do jedne ure popoldne, a pomočniki bodo smeli pri tem delu rabiti le 4 uri.

V trgovskih pisarnah bo delo dovoljeno od 9. ure do 11., a vsak tak uradnik bo imel pravico biti popolnoma prost vsako drugo nedeljo. Tudi za te uradnike veljal bo za meseca juli in avgust celodnevni počitek.

Novi društvi. — C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novih društev in sicer: Sovodnjsko-rubijsko izobraževalno bralno in pevsko društvo „Zvezda“ v Sovodnjah pri Gorici in bralno in pevsko društvo „Zora“ v Kostanjevici na Krasu.

Iz Devlna nam pišejo: Bralno in pevsko društvo „Ladija“ v Devinu je sklenilo v svoji odborovi seji dne 12. t. m., da priredi zadnji dan tekočega leta (t. j. 31. decembra) „Božičnico“ v korist slovenski šolski mladini v Devinu. Ker je bil čisti dobiček javne tombole dne 16. julija t. l. pičel, je sklenil društveni odbor za to prireditev obrniti se do vseh vrlih rodoljubov in prijateljev šolske mladine z uljudno prošnjo, da bi prišli na pomoč tej tako važni stvari z raznimi doneski. Društvo „Ladija“ je postavilo po svojih skromnih močeh 50 K iz svoje društvene blagajne v ta namen na razpolago. A kaj je ta svota pri tako ogromnem številu šolskih otrok. Tem potom obračamo se s prošnjo do vseh rodoljubov k milim prispevkom za to zares potrebno „Božičnico“. Vsaki mali dar se hvaležno sprejme in se društveni odbor že naprej zahvaljuje v imenu šolske mladine v Devinu. Vsi darovi se objavijo pravočasno v časopisih. Darove sprejema g. Fran Pecikar, blagajnik „Ladije“.

O d b o r.

Izpred sodišča. — Nekega dne v mesecu septembru je šel kovač Luka Šorli z Grahovega mimo delavcev, ki so popravljali cesto med Sv. Lucijo in Grahovem, ravno ko so ti imeli zažgati nekaj min. Luka Šorli je poprosil delavce, da bi mu dovolili, da bi on zažgal jedno mino, in res jo je zažgal. Jeden kamen pa, katerega je pognala mina v zrak, padel je na glavo delavcu Črnogorcu Cvetku Peroviću, ki se je nahajal na drugi strani Bače, in ga je tako močno

rani, da je kmalu potem umrl. Luka Šorli se je moral radi tega zagovarjati pred tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem, ki ga je obsodilo na 3-tedenski strogi zapor zaradi nepredvidnega ranjanja, ker ni dal predpisane znamenja ali opomina, predno je zažgal mino.

Rudolf Širok iz Grgarja, ki je pred 13. leti zapustil svoj rojstni kraj in se je podal na Nemško, ne da bi se med tem časom kaj brigal za svojo vojaško dolžnost, je bil v četrtek od tuk. okrožnega kot kazenskega sodišča obsojen na 1-mesečni strogi zapor in na 10 kron globe.

Imenik udov in namestnikov komisij za občno pridobnino s sedežem v Gorici za priredbeno dobo 1906 in 1907. — Predsednik: Lach Josip, c. kr. finančni svetovalec. Namestnik: Dorčič dr. Fran, c. kr. finančni komisar. — Komisija za občno pridobnino II. razreda. Priredbeni okraj: okraj trgovske zbornice Gorica-Gradiška. Udje: Venuti Josip, trgovec v Gorici (izvoljen); Mucha Eduard, obrtnik v Solkanu (izvoljen); Vianello Virgil, tovarnar v Zagraju (imenovan); Jochmann Andrej, posestnik valjčnega mlina v Ajdovščini (imenovan). Namestniki: Dörfles Attilio, obrtnik v Gorici (izvoljen); Mulitsch Josip, obrtnik v Gorici (izvoljen); Lenassi Olo, lastnik mlina in žage v Solkanu (imenovan); Delmestri Conte Egidio, tovarnar v Medei (imenovan). — Komisija za občno pridobnino III. razreda. A. Priredbeni okraj: Gorica-mesto. Udje: Seppenhof Anton, lastnik mirodilnice v Gorici (izvoljen); Brama Ivan, trgovec z lesom v Gorici (izvoljen); Kürner Roger, lekarnar v Gorici (imenovan); Rubbia Ivan, trgovec v Gorici (imenovan). Udje: pl. Savorgnani Eduard, trgovec v Gorici (izvoljen); Favetti Peter, obrtnik v Gorici (izvoljen); Pečenko Anton, trgovec z vinom v Gorici (imenovan); Nardini Dragotin, trgovec v Gorici (imenovan). B. Priredbeni okraj: politični okraj Gorica-dežela. Udje: Badin Ivan, trgovec v Dornbergu (izvoljen); Kovač Iga, ml., župan, krčmar in trgovec v Ajdovščini (izvoljen); Lokar Ivan, strojar v Mirnem (imenovan); Križnič Anton, župan v Kanalu (imenovan). Namestniki: Lokar Anton, trgovec v Ajdovščini (izvoljen); Pauletič Josip, lastnik opekarne v Gabrijah (izvoljen); Tribuson Franc, mlinar v Renčah (imenovan); Baudaž Josip, trgovec v Gorenjivasi (imenovan). — Komisija za občno pridobnino IV. razreda. A. Priredbeni okraj: Gorica-mesto. Udje: Tabai Franc, krčmar v Gorici (izvoljen); Salvaterra Fioravante, slikar v Gorici (izvoljen); Kuštrin Anton, trgovec v Gorici (imenovan); Gironcoli pl. Steinbrunn August, lekarnar v Gorici (imenovan). Namestniki: Battig Josip, mizar v Gorici (izvoljen); Bertos Peter, trgovec v Gorici (izvoljen); pl. Pallich Josip, knjigar v Gorici (imenovan); Gasser Miha, trgovec v Gorici (imenovan). B. Priredbeni okraj: politični okraj Gorica-dežela. Udje: Mozetič Anton, trgovec v Mirnem (izvoljen); Marušič Peter, čevljar v Mirnem (izvoljen); Bratina Franc, trgovec v Ajdovščini (imenovan); Mozetič Anton, krčmar v Solkanu (imenovan). Namestniki: Faganelj Ivan, strojar v Mirnem (izvoljen); Vuk Ivan, čevljar v Mirnem (izvoljen); Ravnik Anton, trgovec v Gorenjivasi (imenovan); Berbuč Anton, trgovec v Sv. Križu (imenovan).

Potres v Kalabriji. — Iz Kalabrije prihajajo vesti, da se tam potresni sunki ponavljajo.

Nesreča na morju. 123 utopljenih. — Angleški parnik „Huda“, prihajajoči iz Southamptona, je v megli trčil pri otoku Cezimbra ob skaovje. Oj vsega moštva in od vseh potnikov se je rešilo le 5 oseb, 123 jih je pa utonilo.

(Dalje na 4. strani.)

Novoporočencem-novicem

priporoča „Krojaška zadruga“ v Gorici

svojo bogato zalogo: Rumberško, belgijsko in šlezjsko platno, namizni prti in serviete, brisalke, žepne rute, cvilh, žima in volna v dlaki za madrace, odeje, koce, šivane kuverte, perje za postelje, preproge in zavese itd. itd.

Blago izvrstno.

Cene prav nizke in stalne.

Za 500.000 kron ponorejenih bankovcev. — Medjarskemu listu „Budapesti Hirlap“ poročajo iz Debrecina, da je bilo tam aretiranih 75 oseb zaradi ponorejanja bankovcev in razdavanja istih. Te osebe so baje priznale, da je bilo do sedaj v promet spravljeno 500.000 kron ponorejenih bankovcev po 50 kron.

Požar. 39 mrtvih — V neki delavski hiši v Glasgovu je izbruhnil požar. V ognju je našlo smrt 39 oseb, a mnogo jih je ranjenih.

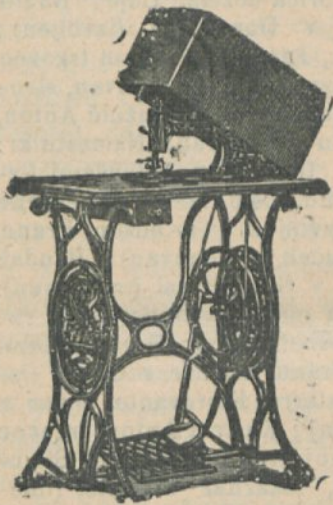
Loterijske številke.

18. novembra.

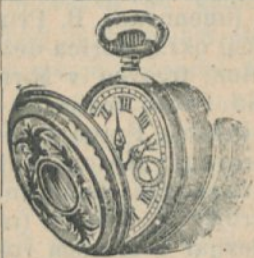
Dunaj 64 22 72 19 61
 Gradec 29 84 67 48 75

Ivan Kravos
 priporoča svojo
sedlarsko delavnico
 v Gorici
 na Kornju št. 11.

Fani Drašček,
 zaloga šivalnih strojev
 Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Največja iznajdba novega stoletja.

Samo 2 gl. 55 kr. velja

ravnokar iznajdena nikel rem. žepna ura z znamko „System-Roskopf Patent“, ki teče 36 ur, z minutnim kazalom, lepa in natančno idoča s 3-letno garancijo. (Eleg. urna verižica in 5 nakitov se zaastonj pridene.)

Ako ura ne ugaja, se denar vrne in je vsak rizik izključen. Pošilja se le proti povzetju, ali naprej poslanemu nenarju:

M. J. Holzer

Uhren und Goldwaren-Fabriks-Niederlage en gros, Krakau Oest. Dietelsg. 73, St. Sebastiangasse 26.

Zalagatelj c. kr. državnih uradnikov. Ilustrovani ceniki ur in zlatnine gratis. Zastopniki se iščejo. Slične anonce so ponarejene.

Profesor - - - -

Laponi

telesni zdravnik Nj. Svetosti papeža, pa tudi mnogi drugi odlični profesorji in drugi zdravniki priporočajo v odstranjenju zaprtja, v okrepnje želodca in v pospešitev redne prebave

želodčno tinkturo

G. PICCOLI-ja, dvornega zalagatelja Nj. Svet. papeža in lekarja, Ljubljana.

1 steklenica velja 20 v, in se vnanja naročila z obratno pošto izvršujejo.

I. Primožič
 slovenski optikar, Gorica
 ulica Vetturini 3,
 priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko zalogo
optičnih izdelkov
 in sicer vsake vrste očal, barometre, toplomerje, zdravniške ške plomerje, daljnogledne vage za vino, žganje itd.
 Sprejema naročila in popravila in pošilja na dom.

Jak. Suligoj
 urar c. kr. drž. železnice
 Gosposka ulica št. 25

Priporoča svojo zalogo raznovrstnih žepnih in stenskih nihalnih ur na zvon z donečim glasom za gostilne, kavarne, dvorane itd. po jako nizkih cenah. Vsako popravilo izvrši hitro, dobro in po ceni. Za vsako uro 1-letna garancija. Cenike razpošilja brezplačno. Nadalje priporoča šivalne stroje najboljše vrste po tvorniških cenah, a ne kakor posredovalci.

Anton Ivanov Pečenko
 Gorica
 priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Mešanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.
 Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej
 Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.
Cene zmerne. Postrežba poštena in točna. M M M M M M

Samo enkrat poskusi

naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri tvrdki

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega, lepšega in kakovosti primerno cenega blaga, kakor se tu dobi.
 Došle so uže zadnje novosti modnega blaga za
jesensko in zimsko sezono v nedosegljivi izberi
 kakor: krasni okraski za obleke najnovejše mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile, pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo, rokavice usnjate in cvrinate, nogavice, krasne ovratnice, hlačniki, žepne rute, solnčniki, dežniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd. Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvirni, svile, fodre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno blago za vezenje itd.

Ivan Bednařik
 priporoča svojo
knjigoveznico
 v Gorici
 ulica Vetturini št. 3.

Rojaki!
 kupujte narodni kolek
 „Šolskega Doma“.

Ferratin in Ferratose
 (tekoci Ferratin)
 najboljša krepiča pri malokrvnosti in bledici,
 od zdravnikov najbolje priporočeno. Ferratin je v zvezi z beljakom, sestavljen iz leznat hranilni preparat.
 Povečanje tek in zboljšanje prebave.
 Nenačrtni vspehi. Dži se v lekarnah C. F. Boehringer und Söhne Mannheim - Walldorf.

„Centralna posojilnica“
 registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. šte. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905 dalje: Na mesečna odplačila v petih letih in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:
na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5%
 z $\frac{1}{18}$ % upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Dajte otrokom

tečne testenine Žnidarskič & Valenčič-a, ako hočete imeti zdrave in rudečelične.

„Goriško vinarsko društvo v Gorici“
 registrovana zadruga z omejenim jamstvom
 ima v svojih bogatih zalogah in prodaja M M M M M M M M

naravna in pristna vina

iz Brd, Vipavskega in s Krasa. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. Uzorci vina pošiljajo se na zahtevo. Cene so zmrne, postrežba točna in realna. Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini šte. 22.